

PROJEKT ŠPECIALIZAČNÉHO ŠTUDIJNÉHO PROGRAMU

ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM V ŠPECIALIZAČNOM ODBORE SÚDNE LEKÁRSTVO

) Charakteristika špecializačného odboru a dĺžka trvania špecializačného štúdia

1. Súdne lekárstvo je špecializačný odbor, ktorý vychádza zo spoločných základov s patologickou anatómiou. Náplňou súdneho lekárstva je zisťovať a posudzovať účinky násilia na ľudský organizmus u živých i zomrelých osôb, zisťovať príčiny smrti pri násilných smrtiach a stavoch po násilí v prípadoch náhlych neočakávaných úmrtí.
2. Špecializačné štúdium trvá päť rokov.
3. Špecializačné štúdium nadväzuje na vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v doktorskom študijnom programe v študijnom odbore všeobecné lekárstvo.

b) Rozsah teoretických vedomostí, praktických zručností a skúseností potrebných na výkon špecializovaných pracovných činností

Položka 1

Rozsah teoretických vedomostí

1. súdnolekárska histopatológia, orientácia v mikroskopických technikách (prechádzajúce svetlo, polarizačná mikroskopia, stereomikroskopia, transmisná a rastrovacía elektrónová mikroskopia a iné), znalosť základných a špeciálnych tinkčných metód vo forenznej histopatológii, všeobecná histochemia, imunohistochemia s osobitným zameraním na diagnostiku vitálnych reakcií, šoku, asfyxie, strelných poranení, diagnostiku poranení CNS, dátovanie poranení a diagnostiku včasných ischemických zmien myokardu, základy forenznej trichológie, mykológie, entomológie,
2. základy súdnolekárskej sérohematológie a genetiky (zisťovanie identity metódou DNA),
3. základy súdnolekárskej alkoholológie; posudzovanie ovplyvnenia alkoholom,
4. súdnolekárska tanatológia, určovanie doby smrti, náhla a neočakávaná smrť, poranenia tupými a ostrými predmetmi, strelné poranenia, udusenía, iné fyzikálne príčiny poškodenia organizmu, osobitné mechanizmy poranení pri dopravných nehodách, fyzickom napadnutí, pádoch na rovine a z výšky, poranení spôsobených zvieratami; násilie voči dieťaťu,
5. základy toxikológie a súdnej chémie so zvláštnym zameraním na ilegálne drogy, psychofarmaká a iné toxikologicky významné látky (etylénglykol, pesticídy, CO), na cestnú premávku a priemyslové otravy a na interpretáciu toxikologických nálezov,
6. forezné aspekty porušenia pohlavnej nedotknuteľnosti (znásilnenie, pohlavné zneužívanie); tehotenstvo, potrat a pôrod zo súdnolekárskeho hľadiska,
7. medicínske právo všeobecne, orientácia v platnej zdravotníckej legislatíve, základy trestného práva hmotného (trestné činy proti životu a zdraviu); základy trestného práva procesného, organizácia súdov a prokuratúr, prejednávanie vecí pred súdom; znalecká činnosť v súdnom lekárstve,
8. etika v súdnom lekárstve, v znaleckej činnosti.

Položka 2

Rozsah praktických zručností a skúseností

1. zvládnutie pitevnej techniky a výkonu súdnolekárskych (zdravotných, súdnych) pitiev pri násilných úmrtiach, stavoch po násilí, podozreniach na násilie vrátane úmrtí v súvislosti s diagnostickými a liečebnými výkonmi pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti a pri náhlych a neočakávaných úmrtiach v zdravotníckych zariadeniach aj mimo nich,
2. zvládnutie osobitných pitevných techník pri všetkých štádiách posmrtného rozkladu tela až po kostrové ostatky, uhorené (zuhlňatené), resp. rozčlenené ľudské telá; postupy pri exhumácii,
3. postupy pri identifikácii neznámych osôb až po kostrové zvyšky a iné ľudské ostatky, spolupráca s forezným zubným lekárom, antropologická analýza zvyškov ľudskej kostry; identifikácia osôb podľa stôp biologického materiálu,
4. metodika a techniky náležitého odberu biologického a iného materiálu na doplňujúce laboratórne vyšetrenia a kriminalisticko-expertízne skúmanie,
5. komplexná dokumentácia pitvy (zápisnica z pitvy, fotodokumentácia vrátane digitálnej dokumentácie, videodokumentácia a rtg. dokumentácia),
6. komplexné vyhodnocovanie histologických a iných laboratórnych nálezov a poskytovanie odborných podkladov pre hodnotenie predlekárskej a lekárskej prvej pomoci, ambulancnej a nemocničnej zdravotnej starostlivosti,
7. spolupráca s hraničnými odbormi kriminalistiky a expertíznych činností (biomechanika poranení všeobecne, dopravné inžinierstvo, balistika vrátane expertízy výbušnín, biológia, botanika, mykológia a entomológia), antropológia a porovnávacia anatómia, porovnávacia trichológia, trasológia, daktyloskopia a iné),
8. metodika organizácie a zabezpečovania súdnolekárskych úkonov v prípadoch hromadných úmrtí (hromadné dopravné nehody, epidémie, prírodné katastrofy, terorizmus, explózie),
9. **Špeciálne pitevné postupy a laboratórne vyšetrenia pri osobitných druhoch úmrtí (letecké nehody, nehody pri potápaní).**
10. prehliadky a posudzovanie živých osôb pri hodnotení úrazov a ich následkov, zisťovanie stôp násilia pri trestných činoch proti životu a zdraviu, pri ovplyvnení alkoholom, omamnými a psychotropnými látkami,
11. hodnotenie pochybení pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti v zdravotníctve, lekárska chyba, lekársky omyl, znalecké hodnotenie skutku.

Oddiel

A. Minimálny počet zdravotných výkonov

1. pitvy v prípadoch nenásilných úmrtí	250
2. pitvy v prípadoch násilných úmrtí, vrátane vyhodnotenia laboratórnych vyšetrení a epikritického vyhodnotenia prípadu	250
3. vyhodnotenie nekroptických a vybraných histopatologických preparátov z kompletného spektra súdnolekárskej histopatológie	2 000
4. vyšetrenie poškodeného a spracovanie záverov s forezným hodnotením	10 poškodených
5. výjazd s orgánmi Policajného zboru na miesto činu	5 výjazdov
6. účasť na súdnych pojednaniach v sprievode kvalifikovaného znalca	5 pojednání
7. prednesenie súdnolekárskych kazuistík na odborných fórach	5 krát

Oddiel 2

Nácvik techník komunikácie

1. osobnostné predpoklady efektívnej komunikácie,
2. verbálna a neverbálna komunikácia,

3. asertívne zvládanie konfliktov a náročných komunikačných partnerov.

c) Organizačná forma špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium sa začína zaradením so špecializačného štúdia podľa zostaveného študijného plánu. Pozostáva z praktickej časti a teoretickej časti, pričom praktické vzdelávanie má prevahu. Špecializačné štúdium sa ukončí špecializačnou skúškou pred komisiou, ktorej súčasťou je obhajoba písomnej práce a vykonanie súdnej pitvy, vrátane jej kompletného spracovania v podobe znaleckého posudku.

d) Rozsah a zameranie odbornej zdravotníckej praxe vykonávanej na jednotlivých pracoviskách zariadení, jej minimálna dĺžka a časový priebeh

Uchádzač pracuje počas celej doby špecializačného štúdia na pracovisku súdneho lekárstva. Počas tohto obdobia absolvuje povinný **trojmesačný pobyt vo výučbovom zariadení** vzdelávacej ustanovizne.

Povinná literatúra

Vorel a kol.: Soudní lékařství. Praha: Grada, 1999. 600 s.

Kokavec, M. a kol. Průručka soudního lékařstva. Martin: Vydavatelství Osveta, 1972. 431 s.

Novomeský, F. Drogy. História-medicína-právo. Vrútky: Advent - Orion Spol. s r.o., 1996. 120 s.

Straka, E. a kol. Súdnolekárska alkoholológia. Martin: Vydavateľstvo Osveta, 2011. 160 s.

Straka, E. a kol. Kompendium súdnolekárskej toxikológie. Martin: Vydavateľstvo Osveta, 2012. 180 s.

Krajčovič, J. Vybrané medicínsko-právne kapitoly v súdnom lekárstve. Vysokoškolské skriptá. 2012. MEFANET

Hájek, S., Štefan, J. Příčiny, mechanismus a hodnocení poranění v lékařské praxi. Praha: Grada, 1996. 228 s.

Hirt, M. a kol. Tupá poranění v soudním lékařství. Praha: Grada, 2011. 185 s.

Šafr, M., Hejna, P. Střelná poranění. Praha: Galén, 2010. 259 s.

Štefan, J. a kol.: Soudní lékařství a jeho moderní trendy. Praha: Grada publishing, 2012, 437 s.

Odporúčaná literatúra

Kokavec, M. a kol. Súdne lekárstvo. Martin: Vydavateľstvo Osveta, 1987. 172 s.

Payne - James, J., Byard, R.W., Corey, T.S., Henderson, C.: Encyclopedia of forensic and legal medicine, Oxford, Elsevier Ltd., 2005, 1742 s.

Dolinak, D., Matshes, E., Lew, E.: Forensic pathology - principles and practise, Oxford, Elsevier Ltd., 2005, 690 s.

DiMaio, V.J., Dana, S.E.: Handbook of Forensic Pathology, 2nd edition, Boca Raton, CRC Press, 2007, 271 s.

DiMaio, V.J., DiMaio, D.: Forensic Pathology, 2nd edition, Washington, D.C., CRC Press, 2001, 520 s.

Karch, S. B.: Drug Abuse Handbook, 2nd edition, Washington, D.C., CRC Press, 2006, 1138 s.

Garriott, J.C.: Garriott's Medicolegal Aspects of Alcohol, 5th ed., Tucson, Lawyers and Judges Publishing Company, 2009, 534 s.

Novomeský, F.: Potápačská medicína. Martin: Osveta, 2013, 415 s.

Rubin, E., Farber, J.L.: Pathology, 2nd edition, Philadelphia, J.B. Lippincott co., 1994, 1578 s.

Di Maio, V.J.: Gunshot wounds - practical aspects of firearms, ballistics and forensic techniques. New York, Elsevier, 1985, 331 s.

Stloukal, M. a kol. Antropologie - Příručka pro studium kostry. Praha, Národní muzeum , 1999, 510 s.

